

65ste vergadering

Donderdag 5 april 2001

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Van Nieuwenhoven

Tegenwoordig zijn 130 leden, te weten:

Van den Akker, Albayrak, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Arib, Atsma, Augusteijn-Esser, Bakker, Van Baalen, Balemans, Balkenende, Barth, Van Beek, Belinfante, Biesheuvel, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, De Boer, Bolhuis, Van Bommel, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Depla, Van Dijke, Dijksma, Dijkstal, Dijsselbloem, Dittrich, Van den Doel, Duijkers, Duivesteijn, Essers, Eurlings, Feenstra, Geluk, Van Gijzel, Giskes, Gortzak, De Graaf, De Haan, Halsema, Hamer, Harrewijn, Hermann, Herrebrugh, Hessing, Hillen, Hindriks, Van der Hoek, Van der Hoeven, Hofstra, De Hoop Scheffer, Kant, Karimi, Klein Molekamp, Van der Knaap, Koenders, Kortram, Kuijper, Lambrechts, Luchtensveld, Marijnissen, E. Meijer, Th.A.M. Meijer, Melkert, Middel, Van Middelkoop, Molenaar, Mosterd, Nicolai, Niederer, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Oplaat, Örgü, Passtoors, De Pater-van der Meer, Poppe, Rabbae, Ravestein, Rehwinkel, Reitsma, Van 't Riet, Rietkerk, Rijpstra, Rosenmöller, Ross-van Dorp, Santi, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schoenmakers, Schreijer-Pierik, Slob, Smits, Snijder-Hazelhoff, Van Splunter, Spoelman, Van der Steenhoven, Stroeken, De Swart, Timmermans, Udo, Ter Veer, Te Veldhuis, Verbugt, Verburg, Verhagen, Visser-van Doorn, Van der Vlies, Van Vliet, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, De Vries, Waalkens, Wagenaar, Van Walsem, Weekers, Weisglas, Van Wijnen, Wijn, Wilders, De Wit en Witteveen-Hevinga,

en de heer Kok, minister-president, minister van Algemene Zaken.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Terpstra en Van Oven, wegens verblijf buitenslands;

Rouvoet, wegens bezigheden elders;

Van der Staaij, wegens ziekte.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **de brief van de minister-president inzake de verloving en het voorgenomen huwelijk van de Prins van Oranje en Máxima Zorreguieta (27662).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Melkert** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! 30 maart was een mooie dag voor Nederland. De vele reacties op de verloving waren vaak uitbundig en breed gedeeld. Toch heeft de minister-president er goed aan gedaan, ook stil te staan bij het heel andere gevoel dat een deel van Nederland in een wurggreep houdt. Nu, vijf dagen later, zijn nog weer meer boeren en hun gezinnen het slachtoffer van de gevolgen van de mond- en klauwzeerepidemie. In deze bittere ervaringen mogen en zullen wij hen niet alleen laten staan. Ook daarin moeten wij eenheid tonen, Kamer en kabinet samen.

Gisteren is er in dit huis opnieuw uitgebreid over gesproken.

Vandaag gaat het over het huwelijksvoornemen. Een huwelijksvoornemen als staatszaak, dat blijft wringen in de moderne tijd. Toch is het het onvermijdelijk gevolg van de plaats die de monarchie inneemt in de Grondwet. Wat eerst telt, is de wens van twee mensen om met elkaar verder te gaan. Ik heb mij vrijdag, namens mijn fractie, aangesloten bij de vele gelukwensen bij de verloving van kroonprins Willem-Alexander en mevrouw Máxima Zorreguieta. Ik wil die hier graag herhalen.

De beoordeling van het voorneemen is echter niet in de eerste plaats bepaald door de persoonlijke aspecten. De rationele afweging van het staatsbelang staat voorop. Dat is een delicate aangelegenheid. Dat is ook gebleken in een tijd dat de massale mediabelangstelling voor de persoonlijke kanten bijdraagt aan een nerveus klimaat, waarbij de scheidslijn tussen veelbelovende en serieuze relaties van de kroonprins maar moeilijk was te trekken. Zowel het kabinet als de Kamer werd hierdoor op onderscheiden wijze voor de vraag gesteld wanneer hun moment zou aanbreken om verantwoordelijkheid te kunnen nemen. De Kamer kon en mocht niet anticiperen op de spanning tussen de persoonlijke voorkeur en het openbaar belang van een mogelijke relatie met mevrouw Máxima Zorreguieta. De minister-president moest bij het toenemen van de waarschijnlijkheid van een huwelijk in een tijdig stadium stappen ondernemen om op enig moment zijn verantwoordelijkheid namens de regering te kunnen dragen.

De Kamer moet nu de formele uitkomst beoordelen. Die uitkomst